

فرآیند رف خوانی

شرح فرآیند رف خوانی

یکی از فعالیت‌های مهم کتابداری فرایند مجموعه سازی است که از مهمترین ارکان آن رف خوانی و وجین می‌باشد. منظور از رف خوانی فرایند بررسی موجودی منابع کتابخانه و بهروزرسانی اطلاعات، هماهنگی و مرتب سازی موجودی مخزن کتابخانه با نرم افزار کتابخانه است که به دو صورت دستی با استفاده از بارکد خوان انجام می‌شود.

هدف از انجام این فرایند ارزیابی و ساماندهی مجموعه کتابخانه، بررسی و مطابقت کاربرگه اطلاعات منابع در نرم افزار کتابخانه ای با منابع موجود در قفسه‌های کتابخانه و دفاتر ثبت و رفع اشکالات در نتیجه انتقال اطلاعات در زمان تغییر نرم افزار، بررسی کتابهای مفقود شده، وجین منابع زاید، شناسایی کتابهای نیازمند صحافی و وجین کتابهای قدیمی بدون مخاطب، نامناسب یا فرسوده بوده است.

نحوه انجام فرایند:

۱. قبل از شروع پروژه، در تمامی کاتالوگ‌های ارتباطی کتابخانه تعطیلی قسمت امانت و مخزن کتابخانه اطلاع رسانی می‌شود.

۲. در ابتدا باید جهت ایجاد نظام در انجام فرایند یک کارگروه اجرایی تشکیل شود و سپس ساخت افزارهای موردنیاز در فرایند فراهم شود. فرآیند رف خوانی در کتابخانه به کمک بارکد خوان و چند روش جهت اسکن بارکد کتب موجود در مخزن استفاده می‌شود:

- سیستم ثابتی که به بارکد خوان مجهز است.

- لپ تاپی که به بارکد خوان مجهز است.

- تلفن همراهی که به وسیله یک ابزار **otg** به بارکد خوان متصل شده است.

- تلفن همراهی که نرم افزار بارکد خوان در آن نصب شده است.

۳. جهت شروع فرایند اسکن کتب، باید برای هر قفسه یک فایل جداگانه با نام آن قفسه به فرم اکسل ایجاد شود.

۴. بارکد کتب موجود در مخزن در فایل‌های اکسل مربوطه اسکن می‌شود.

۵. بعد از اتمام اسکن کتب موجود در هر قفسه باید فایل بارکدهای اسکن شده از نظر وجود بارکدهای نادرست بررسی گردد.

۶. در صورت وجود بارکد نادرست در فایل باید بوسیله بارکد موجود در قبل و بعد از آن بارکد نادرست در فایل، کتاب مربوطه جستجو شود و مجدداً بارکد آن را اسکن نمایید.

۷. ممکن است در هنگام اسکن کتب با کتبی که بارکد ندارند یا بارکد آنها مخدوش است مواجه شوید:

- در صورتی که کتبی با بارکد مخدوش در قفسه وجود دارد باید ابتدا به بخش آماده سازی ارسال شود و بعد از درج بارکد، بارکد آنها در فایل مربوطه اسکن شود.

- در صورتی که کتب بدون بارکد در قفسه موجود بود ابتدا باید به بخش **فهرستنويسي** ارسال گردد سپس کتب به بخش آماده سازی جهت درج بارکد ارسال می‌گردد و بعد از آن باید بارکد این کتاب اسکن شود.

۸. قفسه‌هایی که اسکن کتب موجود در آنها به اتمام رسیده بوسیله لیبل "رف خوانی شد" نشانه گذاری می‌شود.

۹. تمامی فایل‌های کتب اسکن شده به صورت روزانه جمع آوری و گروه بندی می‌شود و در پایان روز کاری گزارشی از پیشرفت فرایند به اعضای کارگروه اجرایی ارائه می‌شود.

۱۰. بعد از اتمام اسکن کتب موجود در مخزن تمامی فایل‌ها به صورت یک فایل اصلی تجمیع و سپس به دو فایل تقسیم بندی می‌شود:

- فایل کتب فارسی

- فایل کتب لاتین

۱۱. دو فایل مذکور به صورت فرمت متنی ذخیره می‌شوند و به صورت جداول داخل اپلیکیشن کتابخانه در قسمت رف خوانی بارگذاری می‌شوند و در نهایت ۴ فایل خروجی یعنی در ازای هر فایل وردی دو فایل خروجی دریافت می‌شود. فایل‌های خروجی نرم افزار شامل:

- مقدودی کتب فارسی

- کسری بانک کتب فارسی

- مقدودی کتب لاتین

- کسری بانک کتب لاتین

۱۲. فایل خروجی نرم افزار با نام کسری بانک شامل بارکد های کتبی می‌باشد که در مخزن موجود هستند ولی در نرم افزار کتابخانه وجود ندارند:

ابتدا باید محل فیزیکی این کتب با استفاده از بارکد های پیش و پس از آنها در فایل کلی کتب اسکن شده شناسایی شود و کتاب را در مخزن پیدا کنید سپس در صورت تایید مسئول بخش امانت به بخش **فهرستنويسي** جهت افزودن به نرم افزار کتابخانه ارسال شود.

۱۳. فایل خروجی نرم افزار با نام مفقودی ها شامل کتبی می‌باشد که در مخزن وجود ندارند ولی در نرم افزار کتابخانه موجود هستند:

ابتدا باید لیستی از این کتب تهیه شود و سپس در صورت تایید مسئول بخش امانت به بخش **فهرستنويسي** جهت حذف از نرم افزار کتابخانه ارسال شود.

فلوچارت فرآیند رف خوانی

